

LITERATURA / REFERENCES

- Absolon, K. 1932:* O pravé podstatě paleolithických industrií ze Šipky a Čertovy díry na Moravě, *Anthropologie* 10, 253–269.
- Absolon, K. – Klíma, B. 1977:* Předmostí, ein Mammutjägerplatz in Mähren. Praha.
- Allsworth-Jones, P. 1986:* The Szeletian and the Transition from Middle to Upper Palaeolithic in Central Europe. Oxford.
- *1990:* Les industries à pointes foliacées d'Europe centrale. Question de définition et relations avec les autres techno-complexes. In: *Paléolithique moyen récent et Paléolithique supérieur ancien en Europe. Ruptures et transition : examen critique des documents archéologiques. Actes de Colloque international de Nemours 9–11 Mai 1988. Mémoires de Musée de Préhistoire d'Île de France n°3. Nemours, 79–95.*
- Andrefsky, W. (Jr.) 1991:* Inferring Trends in Prehistoric Settlement Behavior from Lithic Production Technology in the Southern Plains, *North American Archaeologist* 12, 129–144.
- *1998:* *Lithics. Macroscopic approaches to analysis. Cambridge Manuals in Archaeology. Cambridge.*
- Ashton, N. – White, M. 2003:* Bifaces and Raw Materials: Flexible Flaking in the British Early Paleolithic. In: Soressi, M. – Dibble, H. L. (eds.), *Multiple Approaches to the Study of Bifacial Technologies. University Museum Monograph* 115. Philadelphia, 109–123.
- Auguste, P. – Moncel, M.-H. – Patou-Mathis, M. 1998:* Chasse ou „charognage“ : acquisition et traitement des rhinocéros au Paléolithique moyen en Europe occidentale. In: Brugal, J. P. – Meignen, L. – Patou-Mathis, M. (eds.), *Économie préhistorique: les comportements de subsistance au Paléolithique. XVIIIe Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. Sophia Antipolis, 133–151.*
- Backwell, L. – d'Errico, F. 2006:* Early Hominid Bone Tool Technology and Utilisation in Eastern and Southern Africa. In: *Abstract of Paleoanthropology Society Meeting, April 24–26, 2006, San Juan, Puerto Rico. San Juan, A12.*
- Bánesz, L. 1990:* *Mittelpaläolithische Kleinförmige Industrie aus Travertinfundstellen der Zips, Slovenská archeológia* 38, 45–88.
- Bard, E. 2001:* Extending the calibrated radiocarbon record, *Science*, Jun 29, 292, 5526, 2443–2444.
- Bartram, L. E. (Jr.) – Villa, P. 1998:* The archaeological excavation of prehistoric hyena dens: why bother? In: Brugal, J. P. – Meignen, L. – Patou-Mathis, M. (eds.), *Économie préhistorique: les comportements de subsistance au Paléolithique. XVIIIe Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. Sophia Antipolis, 15–29.*
- Bar-Yosef, O. 1988:* Evidence for middle palaeolithic symbolic behaviour: A cautionary note. In: *L'Homme de Neandertal, vol. 5 – La Pensée, Eraul 32. Liège, 11–16.*
- (Bar-Yosef et al. 1988)*
- Bar-Yosef, O. – Laville, H. – Meignen, L. – Tillier, A. M. – Vandermeersch, B. – Arensburg, B. – Belfer-Cohen, A. – Goldberg, B. – Rak, Y. – Tchernov, E. 1988:* La sépulture néandertalienne de Kébara (unité XII). In: *L'Homme de Neandertal, vol. 5 – La Pensée, Eraul 32. Liège, 17–24.*
- (Bar-Yosef et al. 1992)*
- Bar-Yosef, O. – Vandermeersch, B. – Arensburg, B. – Belfer-Cohen, A. – Goldberg, P. – Laville, H. – Meignen, L. – Rak, Y. – Speth, J. D. – Tchernov, E. – Tillier, A.-M. – Weiner, S. – Clark, G. A. – Garrard, A. – Henry, D. O. – Hole, F. – Roe, D. – Rosenberg, K. R. – Schepartz, L. A. – Shea, J. J. – Smith, F. H. – Trinkaus, E. – Whalen, N. M. – Wilson, L. 1992:* The Excavations in Kebara Cave, Mt. Carmel, *Current Anthropology* 33/5, 497–550.
- Bernaldo de Quirós, F. 2006:* Symbolism Before the Symbolism: Evidence for the Origins in the Cantabrian Middle Paleolithic. In: *Abstract of Paleoanthropology Society Meeting, April 24–26, 2006, San Juan, Puerto Rico. San Juan, A38.*
- Bernaldo de Quirós, F. – Cabrera Valdés, V. 1990:* Données sur la Transition entre le Paléolithique Moyen et le Supérieur à la région cantabrique: Révision critique. In: Farizo, C. (ed.), *Paléolithique moyen récent et Paléolithique supérieur ancien en Europe. Mémoires du Musée de Préhistoire d'Île de France 3. Nemours, 185–188.*
- (Bertola et al. 1999)*
- Bertola, S. – Peresani, M. – Peretto, C. – Thun-Hohenstein, U. 1999:* Le site Paléolithique moyen de la grotta della Ghiacciaia (Préalpes de Vénétie, Italie du Nord), *L'Anthropologie* 103/3, 377–390.
- Binford, L. R. 1978:* Dimensional analysis of behaviour and site structure: learning from an eskimo hunting stand, *American Antiquity* 43, 330–361.
- *1979:* Organization and formation processes: looking at curated technologies, *Journal of Anthropological Research* 35, 255–273.
- *1980:* Willow Smoke and Dogs' Tails: Settlement Systems and Archaeological Site Formation, *American Antiquity* 45, 4–20.
- *1981:* *Bones. Ancient men and modern myths. New York.*
- *1998:* Hearth and home: the spatial analysis of ethnographically documented rock shelter occupations as a template for distinguishing between human and hominid use of sheltered space. In: *XIII U.I.S.P.P. Congress Proceedings-Ferli, 8–14 September 1996. Ferli, 229–239.*
- Binford, S. R. 1968:* Early upper Pleistocene adaptations in the Levant, *American Anthropologist* 70, 707–717.
- Bluszcz, A. – Kozłowski, J. – Foltyn, E. 1994:* New Sequence of EUP Leaf Point Industries in Southern Poland, *Préhistoire Européenne* 6, 197–222.

- Bocquet-Appel, J.-P. – Demars, P. Y. 2000:* Neanderthal contraction and modern human colonization of Europe, *Antiquity* 74, 544–552.
- Boëda, E. 1993:* Le débitage discoïde et le débitage Levallois récurrent centripète, *BSPF* 90/6, 392–404.
- 1995: Caractéristiques techniques des chaînes opératoires lithiques des niveaux micoquiens de Külna (Tchécoslovaquie). In: *Les industries à pointes foliacées d'Europe Centrale. Paleo – Supplément 1, Actes du Colloque de Miskolc – Juin, 57–72.*
- Boëda, E. – Bourguignon, L. – Griggo, Ch. 1998:* Activités de subsistance au Paléolithique moyen: couche VI3 b' du gisement d'Umm el Tlel (Syrie). In: *Brugal, J.-P. – Meignen, L. – Patou-Mathis, M. (eds.), Économie préhistorique: les comportements de subsistance au Paléolithique. XVIIIe Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. Sophia Antipolis, 243–258.*
- (*Boëda et al. 1999*)
- Boëda, E. – Geneste, J.-M. – Griggo, C. – Mercier, N. – Muhesen, S. – Reyss, J. L. – Taha, A. – Valladas, H. 1999:* A Levallois point embedded in the vertebra of a wild ass (*Equus africanus*): hafting, projectiles and Mousterian hunting weapons, *Antiquity* 73, 394–402.
- Bordes, F. 1950:* Principes d'une méthode d'étude des techniques de débitage et de la typologie de Paléolithique ancien et moyen, *L'Anthropologie* 54, 19–34.
- 1961: *Typologie du Paléolithique ancien et moyen*, Delmas éditeur, Bordeaux.
- 1969: Os percé moustérien et os gravé acheuléen de Pech de l'Azé II, *Quaternaria* 9, 281–282.
- Bordes, F. – Sonneville-Bordes, D. de 1970:* The significance of variability in Palaeolithic assemblages, *World Archaeology* 2/1, June, 61–73.
- Bosinski, G. 1967:* Die Mittelpaläolithischen Funde im Westlichen Mitteleuropa. *Fundamenta Reihe A4*. Köln.
- Bourguignon, L. 1998:* Le débitage Quina de la couche 5 de Sclayn: éléments d'interprétation. In: *Otte, M. – Patou-Mathis, M. – Bonjean, D. (eds.), Recherches aux grottes de Sclayn, vol. 2 – L'Archeologie, ERAUL 79. Liège, 249–276.*
- Bratlund, B. 1999:* Anthropogenic Factors in the Thanatocenose of the Last Interglacial Travertines at Taubach (Germany). In: *The Role of Early Humans in the Accumulation of European Lower and Middle Palaeolithic Bone Assemblages, Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Monographien, Band 42. Mainz, 255–262.*
- Bratlund, B. 2000:* Taubach revisited, *Jahrbuch des Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz* 46, 61–174.
- Brugal, J.-P. 1999:* Middle Palaeolithic subsistence on Large Bovids: La Borde and Coudoulous I (Lot, France). In: *The Role of Early Humans in the Accumulation of European Lower and Middle Palaeolithic Bone Assemblages, Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Monographien, Band 42. Mainz, 263–266.*
- (*Cabrera et al. 2005*)
- Cabrera, V. – Bernaldo de Quirós, F. – Maillou, J. M. – Pike-Tay, A. – Garralda, D. 2005:* Excavaciones en El Castillo: Veinte años de reflexiones, *Museo de Altamira, Monografías n° 20. Santander, 505–526.*
- Connard, N. J. 1999:* A preliminary report on the Middle Palaeolithic faunal assemblages from the 1991–1994 excavations in Wallertheim (Rheinhessen, Germany). In: *The Role of Early Humans in the Accumulation of European Lower and Middle Palaeolithic Bone Assemblages, Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Monographien, Band 42. Mainz, 291–303.*
- Connard, N. J. – Prindiville, T. J. – Adler, D. S. 1998:* Refitting Bones and Stones as a Means of Reconstructing Middle Paleolithic Subsistence in the Rhineland. In: *Brugal, J.-P. – Meignen, L. – Patou-Mathis, M. (eds.), Économie préhistorique: les comportements de subsistance au Paléolithique. XVIIIe Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. Sophia Antipolis, 273–290.*
- Cook, J. – Frayer, D. – Radović, J. 2005:* New Evidence for Symbolic Behaviour by the Krapina Neanderthals. In: *Abstract of Paleoanthropology Society Meeting, March, 2005, A45.*
- Crémades, M. 1996:* L'Expression graphique au Paléolithique inférieur et moyen : l'exemple de l'abri Suard (La Chaise-de-Vouthon, Charente), *BSPF* 93/4, 494–501.
- 2000: Témoignage d'expression graphique. La pierre gravée de la couche VI, secteur TD-II. In: *Ginter, B. – Kozłowski, J. K. – Gaudelli, J.-L. – Laville, H., Temnata Cave. Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria, Vol. 2, Part 1. Kraków, 317–332.*
- Cyrek, K. 2002:* Rekonstrukcja zasiedlenia Jaskini Biśnik. In: *Cyrek, K. (ed.), Jaskinia Biśnik. Rekonstrukcja zasiedlenia jaskini na tle zmian środowiska przyrodniczego. Toruń, 9–142.*
- Czudek, T. 1994:* Reliéf Moravy a Slezska. In: *Svoboda, J. et al., Paleolit Moravy a Slezska. Dolnověstonické studie, svazek 1. Brno, 11–16.*
- Černyš, A. P. 1965:* Rannij i srednij paleolit Pridnestrovja. Moskva.
- (*d'Errico et al. 1998*)
- d'Errico, F. – Zilhão, J. – Julien, M. – Baffier, D. – Pelegrin, J. 1998:* Neanderthal Acculturation in Western Europe?: A Critical Review of the Evidence and Its Interpretation, *Current Anthropology* 39/2, Supplement, Special Issue – The Neanderthal Problem and the Evolution of Human Behavior, S1-S44.
- d'Errico, F. – Henshilwood, Ch. – Nilsen, P. 2001:* An engraved bone fragment from c. 70,000-year-old Middle Stone Age levels at Blombos Cave, South Africa: implications for the origins of symbolism and language, *Antiquity* 75, 309–318.
- David, F. – Farizy, C. 1999:* Mauran (Haute-Garonne, France). In: *The Role of Early Humans in the Accumulation of European Lower and Middle Palaeolithic Bone Assemblages, Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Monographien, Band 42. Mainz, 267–277.*
- Davies, W. – Nerudová, Z. 2009:* Kapitola 7. Moravský Krumlov IV – Its chronological place in a wider arena. In: *Neruda, P. – Nerudová, Z., Moravský Krumlov IV. Vícevrstevná lokalita ze středního a počátku mladého paleolitu na Moravě. Anthropos 29, N.S. 21. Brno, 84–90.*
- Dibble, H. L. 1988:* Typological Aspects of Reduction and Intensity of Utilization of Lithic Resources in the French Mousterian. In: *Dibble, H. L. – Montet-White, A. – Holen, S. (eds.), Upper Pleistocene Prehistory of Western Eurasia, University Museum Monograph 54. Philadelphia, 181–197.*
- 1991: Local Raw Material Exploitation and its Effects on Lower and Middle Paleolithic Assemblage Variability. In:

- Montet-White, A. – Holen, S., Raw Material Economies among Prehistoric Hunter-Gatherers, *Publications in Anthropology* 19, Kansas, 33–47.
- Diviš, J.* 1999: Nové aurignacké stanice v okrese Nový Jičín, Informační zpravodaj České archeologické společnosti – pobočky pro severní Moravu a Slezsko, prosinec, 31–40.
- 2002: Nové archeologické nálezy z Bílovecka, Archeologie Moravy a Slezska. Kopřivnice – Hulín – Frýdek-Místek – Havířov, 35–38.
- Doláková, N.* 2002: Palynologické studium sedimentů šošůvské části Sloupsko-šošůvských jeskyní a spodní části opěrného profilu v jeskyni Kůlna, *AMM, Sci. geol.* 87, 275–288.
- (*Dvořák et al.* 1993)
- Dvořák, J. – Štelcl, O. – Demek, J. – Musil, R.* 1993: Geologie a geomorfologie Moravského krasu. In: Musil, R. et al. (eds.), *Moravský kras, labyrinty poznání*. Adamov, 31–75.
- Farizy, C. ed.* 1990: Paléolithique moyen récent et Paléolithique supérieur ancien en Europe. Ruptures et transition : examen critique des documents archéologiques, Actes de Colloque international de Nemours 9–10–11 Mai 1988. Mémoires de Musée de Préhistoire d’Île de France n°3. Nemours.
- Farizy, C.* 1994: Spatial Patterning of Middle Paleolithic Sites, *Journal of Anthropological Archaeology* 13, 153–160.
- Féblot-Augustins, J.* 1993: Mobility strategies in the late Middle Palaeolithic of central Europe and western Europe: elements of stability and variability, *Journal of Anthropological Archaeology* 12, 211–265.
- 1997: La circulation des matières premières au Paléolithique. Synthèse des données perspectives comportementales. Eraul 75. Liège.
- Filipov, A. K. – Lioubine, V. P.* 1993: La grotte de Barakaevskaia (Caucase du Nord): les retouchoirs osseux et la Planigraphie des vestiges culturels, *L’Anthropologie* 97/2–3, 299–310.
- Fisher, J. W. (Jr.)* 2001: Elephant Butchery Practise in the Ituri Forest, Democratic Republic of the Congo, and Their Relevance for Interpreting Human Activities at Proboscidean Sites. In: West, D. (ed.), *Proceedings of the International Conference On Mammoth Site Studies*. Publications in Anthropology. Lawrence, 1–10.
- Freeman, L. G.* 2001: Were There Scavengers at Torralba? In: West, D. (ed.), *Proceedings of the International Conference On Mammoth Site Studies*. Publications in Anthropology. Lawrence. 45–55.
- Fridrich, J.* 1976: Příspěvek k problematice počátků uměleckého a estetického citění u paleanthropů, *PA* 67, 5–27.
- 1982: Středopaleolitické osídlení Čech. Praha.
- Gábori-Csánk, V.* 1990: Le Jankovichien en Hongrie de l’Ouest. In: Farizy, C. (eds.), *Paléolithique moyen récent et Paléolithique supérieur ancien en Europe*. Ruptures et transition: examen critique des documents archéologiques, Actes de Colloque international de Nemours 9–10–11 Mai 1988, Mémoires de Musée de Préhistoire d’Île de France n°3. Nemours, 97–102.
- Galanidou, N.* 2000: Patterns in Caves: Foragers, Horticulturists, and the Use of Space, *Journal of Anthropological Archaeology* 19, 243–275.
- Gamble, C.* 1986: *The Palaeolithic Settlement of Europe*. Cambridge World Archaeology. Cambridge.
- 1999: *The Palaeolithic Societies of Europe*. Cambridge.
- Garanger, J. ed.* 1992: *La Préhistoire dans le Monde*. Nouvelle édition de *La Préhistoire d’André Leroi-Gourhan*. Paris.
- Gaudzinski, S.* 1999a: Middle Palaeolithic Bone Tools from the Open-Air Site Salzgitter-Lebenstedt (Germany), *Journal of Archaeological Science* 26/2, 125–141.
- 1999b: Results of faunal analysis from the 1927–1928 excavation at Wallertheim (Rheinessen, Germany) and their implications for our knowledge of Middle Palaeolithic subsistence. In: *The Role of Early Humans in the Accumulation of European Lower and Middle Palaeolithic Bone Assemblages*, Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Monographien, Band 42. Mainz, 279–290.
- 2002: The eemian interglacial (OIS 5e) in Northern Europe: remarks on hominid subsistence. In: Tuffreau, A. – Roebroeks, W. (eds.), *Le Dernier Interglaciaire et les occupations humaines de Paléolithique moyen*. Publications de CERP, n°8, 41–51.
- Gautier, A.* 1988: Preliminary notes on the fauna of the Middle Palaeolithic site at Zwoleń. In: *L’Homme de Neandertal*, volume 6 – La subsistance, 33. Liège, 69–73.
- Geneste, J.-M.* 1985: Analyse lithique d’industries moustériennes du Périgord : une approche technologique de comportement des groupes humains au Paléolithique Moyen. Thèse à l’université de Bordeaux I, Tome I: Texte, Tome II: Planches. Bordeaux.
- 1988: Systèmes d’approvisionnement en matières premières au Paléolithique moyen et au Paléolithique supérieur en Aquitaine. In: *L’Homme de Néandertal*, vol. 8 – La mutation, Eraul 35. Liège, 61–70.
- Grimaldi, S.* 1998: Methodological Problems in the Reconstruction of Chained Operatoires in Lower-Middle Palaeolithic Industries, In: Milliken, S. – Peresani, M. (eds.), *Lithic Technology. From raw material procurement to tool production*. Proceedings of the Workshop no. 12 of the XIII International Congress of Prehistoric and Protohistoric Sciences. Forlì, 19–22.
- Grünberg, J. M.* 2002: Middle Palaeolithic birch-bark pitch, *Antiquity* 76, 15–16.
- Guenther, E. W.* 1984: Die Backenzähne der Elefanten aus den Travertinen von Weimar, *Quartärpaläontologie* 5, 389–408.
- Henshilwood, C. – Sealy, J.* 1997: Bone artefacts from the Middle Stone Age at Blombos Cave, southern Cape, South Africa, *Current Anthropology* 38/5, 890–895.
- (*Henshilwood et al.* 2001)
- Henshilwood, C. – Sealy, J. – Yates, R. – Cruz-Uribe, K. – Goldberg, P. – Grine, F. E. – Klein, R. G. – Poggenpoel, C. – van Niekerk, K. – Watts, I.* 2001: Blombos Cave, southern Cape, South Africa: Preliminary report on the 1992–1999 excavations of the Middle Stone Age levels, *Journal of Archaeological Science* 28, 421–448.
- Hille, P. – Rabeder, G. (Hrsg.)* 1986: Die Ramesch-Knochenhöhle im Toten Gebirge. Mitt. der Kommission für Quartärforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Band 6, Wien.
- Horwitz, L. K.* 1998: The influence of prey body size on patterns of bone distribution and representation in a striped hyaena den. In: Brugal, J.-P. – Meignen, L. – Patou-Mathis, M. (eds.), *Économie préhistorique: les comportements de*

- subsistance au Paléolithique. XVIIIe Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. Sophia Antipolis, 31–42.
- (Hughen et al. 1998)
- Hughen, K. A. – Overpeck, J. T. – Lehman, S. J. – Kashgarian, M. – Southon, J. – Peterson, L. C. – Alley, R. – Sigman, D. M. 1998: Deglacial changes in ocean circulation from extended radiocarbon calibration, *Nature* 391/1, January, 65–68.
- Chase, P. G. 1987: Spécialisation de la chasse et transition vers le Paléolithique supérieur, *L'Anthropologie* 91/1, 175–187.
- 1990: Tool-making Tools and Middle Paleolithic Behavior, *Current Anthropology* 31/4, 443–447.
- Jaubert, J. 1993: Le gisement paléolithique moyen de Mauran (Haute-Garonne) : techno-économie des industries lithiques, *BSPF* 90/5, 328–335.
- 1999: Chasseurs et artisans du Moustérien. Histoire de la France Préhistorique de –250 000 à –30 000 ans. Paris.
- Jaubert, J. – Mourre, V. 1996: Coudoulous, Le Rescoudoudou, Mauran: diversité des matières premières et variabilité des schémas de production d'éclats. In: Bietti, A. – Grimaldi, S. (eds.), *Reduction Processes (chaînes opératoires) in the European Mousterian*, *Quaternaria Nova* 6, 313–341.
- Jelínek, J. 1988: Anthropologische Funde aus der Kůlna-Höhle. In: Valoch, K., *Die Erforschung der Kůlna-Höhle 1961–1976*. *Anthropos* 24, N.S. 16. Brno, 261–283.
- Kaminská, L. 1990: La retouche plate sur les artefacts de Hôrka-Ondrej. In: *Les industries à pointes foliacées du Paléolithique supérieur européen*, Kraków 1989. *Eraul* 42. Liège, 49–51.
- (Kaminská et al. 2000)
- Kaminská, L. – Ford, D. C. – Hajnalová, E. – Hajnalová, M. – Horáček, I. – Kovanda, J. – Ložek, V. – Mikovský, J. – Smolík, L. 2000: Hôrka-Ondrej. Research of a Middle Palaeolithic Travertine Locality, Nitra.
- Kelly, R. L. 1988: The Three Sides of a Biface, *American Antiquity* 53, 717–734.
- Kitagawa, H. – Plicht, J. van der 1998: Atmospheric radiocarbon calibration to 45,000 yr B.P.: Late Glacial Fluctuations and Cosmogenic Isotope production, *Science*, Feb 20, 279, 5354, 1187–1189.
- Klíma, B. 1959: Brno-Líšeň, nálezová zpráva 2731/59, AÚ ČSAV Brno.
- 1962: Die Erforschung der Höhle Švédův stůl 1953–1955. *Anthropos* 13, (N.S. 5). Brno.
- 1974: Paleolitické nálezy z Otice u Opavy. In: *Archeologický sborník*. Ostrava, 9–21.
- Knies, J. 1913: Nové doklady přítomnosti paleolitického člověka v Kůlně u Sloupu, *ČMZM* 13, 199–211.
- 1914: Zpráva o výzkumu jeskyně Kůlny r. 1913, *ČVMSO* 31, 34–38.
- 1925: Přehled moravského paleolitu, *OP* 4, 89–116.
- 1929: Pravěké nálezy ze Šramberka. Příbor.
- Kostrhun, P. – Neruda, P. 2002: Černotín I (okr. Přerov), *PV* 43 (2001), 125–130.
- Kovárník, J. 2001: Dějiny archeologického bádání na Znojemsku. In: Podborský, V. (ed.), *50 let archeologických výzkumů Masarykovy univerzity na Znojemsku*. Brno, 95–125.
- Kozłowski, J. K. 1992: L'art de la préhistoire en Europe orientale. CNRS Ed.
- 2000: The Problem of Cultural Continuity between Middle and the Upper Paleolithic in Central and Eastern Europe. In: Bar-Yosef, O. – Pilbeam, D. (eds.), *The Geography of Neandertals and Modern Humans in Europe and the Greater Mediterranean*. Peabody Museum Bulletin 8. Harvard, 77–105.
- Kozłowski, J. K. – Kozłowski, S. 1996: Le Paléolithique en Pologne. Série „Préhistoire d'Europe“ 2. Grenoble.
- Kretzoi, M. – Dobosi, V. T. 1990: Vértesszőlős. Site, Man and Culture, Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Kříž, M. 1891: Kůlna a Kostelík. Dvě jeskyně v útvaru devonského vápence na Moravě. Brno.
- 1903: Beiträge zur Kenntnis der Quartärzeit in Mähren. Steinitz.
- Kučera, B. – Hromas, J. – Skřivánek, F. 1981: Jeskyně a propasti v Československu. Praha.
- Kuhn, S. L. 1995: *Mousterian Lithic Technology. An Ecological Perspective*. Princeton, N.J.
- 1998: The economy of lithic raw materials and the economy of food procurement. In: Brugal, J.-P. – Meignen, L. – Patou-Mathis, M. (eds.), *Économie préhistorique: les comportements de subsistance au Paléolithique*. XVIIIe Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. Sophia Antipolis, 215–225.
- Kukla, J. 1954: Složení pleistocenních sedimentů v kontrolním profilu v Šipce z roku 1950, *Přírodovědecký sborník ostravského kraje* 15/1, 105–124.
- Lamarque, F. 1995: Origine et histoire de l'assemblage osseux de la couche F du gisement de Payre II. *Mém. de Maîtrise*, Paris I. Paris.
- Liolis, D. 1992: Approches des relations techno-économiques entre le lithique et l'os dans l'Aurignacien d'Aquitaine. Mémoire de Maîtrise spécialisée en Ethnologie et Préhistoire, Université de Paris X – Nanterre.
- Lips, J. 1960: O původu věcí. Praha.
- Lister, A. M. 2001: Age Profile of Mammoth in a Late Pleistocene Hyaena Den at Kent's Cavern, Devon, England. In: West, D. (ed.), *Proceedings of the International Conference On Mammoth Site Studies*, *Publications in Anthropology*. Lawrence, 35–43.
- Madella, M. – Jones, M. K. 2002: The Exploitation of Plant Resources by Neanderthals in Amud Cave (Israel): The Evidence from Phytolith Studies, *Journal of Archaeological Science* 29, 703–719.
- Machin, A. – Hosfielsd, R. 2006: Testing the Functional Efficiency of Acheulean Handaxes: The Influence of Utilitarian and Social Factors Upon Handaxe Form. In: *Abstract of Paleoanthropology Society Meeting*, April 24–26, 2006, San Juan, Puerto Rico. San Juan, A19.
- Maillo Fernández, J. – Cabrera-Valdès, V. – Bernaldo de Quirós, F. 2004: Le débitage lamellaire dans le Moustérien final de Cantabrie (Espagne): le cas de El Castillo and Cueva Morin, *L'Anthropologie* 108, 367–393.
- Mania, D. 1990: Auf den Spuren des Urmenschen. Die Funde von Bilzingsleben. Berlin.
- Mania, D. – Toepfer, V. 1973: Königsau. Gliederung, Ökologie und mittelpaläolithische Funde der letzten Eiszeit. Veröffentlichungen des Landesmuseums für Vorgeschichte 26. Halle.
- Mania, D. – Weber, T. 1986: Bilzingsleben III. Homo erectus – seine Kultur und seine Umwelt. Veröff. Landesmuseum für Vorgeschichte Halle 39. Berlin.

- Marks, A. E. – Chabai, V. P. eds. 1998: The Middle Paleolithic of Western Crimea. Paleolithic of Crimea I. Eraul 84, vol. 1. Liège.
- Marquet, J.-C. – Lorblanchet, M. 2003: A Neanderthal face? The proto-figurine from La Roche-Cotard, Langeais Indre-et-Loire, France), *Antiquity* 77, 661–670.
- Martin, D. 1907–1910: Recherches sur l'évolution du Moustérien dans le Gisement de la Quina (Charente). Premier volume. Industrie Osseuse. Paris.
- Martin, L. D. – Naples, V. – Wheeler, H. T. 2001: Did Mammoth Have Nonhuman Predators? In: West, D. (ed.), Proceedings of the International Conference On Mammoth Site Studies, Publications in Anthropology. Lawrence, 27–34.
- Maška, K. J. *deníky*: přepis do němčiny z originálu v těsnopisu, Archiv ústavu Anthropos.
- 1884: Pravěké nálezy ze Štramberka, ČVMSO 1, 15–22, 64–69, 152–159.
 - 1885: Čelist předpotopního člověka nalezená v Šipce u Štramberka, ČVMSO 2, 27–35.
 - 1886a: Pravěké nálezy ze Štramberka, ČVMSO 3, 57–65, 119–123, 163–174.
 - 1886b: Der diluviale Mensch in Mähren. Ein Beitrag zur Urgeschichte Mährens. Programm der mähr. Landes-Oberrealschule in Neutitschein. Neutitschein.
 - 1888a: Nové výzkumy v jeskyních štramberských, ČVMSO 5, 121–124.
 - 1888b: O kostěných výrobcích diluviálních z jeskyň štramberských, ČVMSO V, 88–89.
- (Meingen et al. 1998)
- Meignen, L. – Beyries, S. – Speth, J. – Bar-Yosef, O. 1998: Acquisition, traitement des matières animales et fonction de site au Paléolithique moyen dans la grotte de Kébara (Israël): approche interdisciplinaire. In: Brugal, J.-P. – Meignen, L. – Patou-Mathis, M. (eds.), Économie préhistorique: les comportements de subsistance au Paléolithique. XVIIIe Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. Sophia Antipolis, 227–241.
- Mellars, P. 1973: The Character of the Middle Upper Palaeolithic transition in Southwest France. In: Renfrew, C. (ed.), The Explanation of Culture Change. London, 235–276.
- Mester, Z. 1990: La transition vers le Paléolithique supérieur des industries moustériennes de la Montagne de Bükk (Hongrie). In: Farizy, C. (ed.), Paléolithique moyen récent et Paléolithique supérieur ancien en Europe. Ruptures et transition : examen critique des documents archéologiques, Actes de Colloque international de Nemours 9–10–11 Mai 1988. Mémoires de Musée de Préhistoire d'Ile de France n°3. Nemours, 111–113.
- Moncel, M.-H. 1993: Le site de Payre (Commune de Rompon, Ardèche): une occupation humaine du Paléolithique moyen ancien, *Quaternaire* 4/4, 149–157.
- 1998a: The Eemian lithic Assemblages from Předmostí II. Technical Behaviours from a Middle Palaeolithic Microlithic Industry, *Přehled výzkumů* 40 (1997–1998), 13–34.
 - 1998b: Les niveaux moustériens de la grotte de Saint-Marcel (Ardèche). Fouilles René Gilles. Reconnaissance de niveaux à débitage discoïde dans la vallée de Rhône, *BSPF* 95/2, 141–170.
 - 1999: Les énigmatiques petits silex des Néandertaliens, *Archaeologia* 362, Décembre, 8–9.
 - 2001: Közlemények. A Technological Approach of a Microlithic Assemblage: The site of Tata (Middle Palaeolithic, Hungary). *Archaeologicaia Értesítő* 126. Budapest, 75–98.
- Moncel, M.-H. – Neruda, P. 2000: The Kůlna Level 11: some observations on the débitage rules and aims. The originality of a middle Palaeolithic Microlithic Assemblage (Kůlna cave, Czech Republic), *Anthropologie* 38/3, 219–248.
- Moncel, M.-H. – Svoboda, J. 1998: L'industrie lithique des niveaux Eemiens de Předmostí II (Brno, République Tchèque). Fouilles de 1989–1992, *Préhistoire Européenne* 12, 11–48.
- Mook, W. G. 1988: Radiocarbon-Daten aus der Kůlna-Höhle. In: Valoch, K., Die Erforschung der Kůlna-Höhle 1961–1976. *Anthropos* 24, N.S. 16. Brno, 285–286.
- Morin, E. 2006: Testing the Modern Human Expansion Hypothesis Using the Saint-Césaire Fauna. In: Abstract of Paleoanthropology Society Meeting, April 24–26, 2006, San Juan, Puerto Rico. San Juan, A97.
- Musil, R. 1962: Die Höhle „Švédův stůl“, ein typischer Höhlenhyänenhorst. Die Erforschung der Höhle Švédův stůl 1953–1955. *Anthropos* 13, N.S. 5. Brno, 97–260.
- 1965: Zhodnocení dřívějších paleontologických nálezů ze Šipky. In: Valoch, K., Jeskyně Šipka a Čertova díra u Štramberku. *Anthropos* 17, N.S. 9. Brno, 127–134.
 - 1988: Ökostratigraphie der Sedimente in der Kůlna-Höhle. In: Valoch, K., Die Erforschung der Kůlna-Höhle 1961–1976. *Anthropos* 24, N.S. 16. Brno, 215–255.
 - 2002: Fauna moravských jeskyní s paleolitickými nálezy. In: Svoboda, J. (ed.) *Dolnověstonické studie*, svazek 7, Brno. 53–101.
 - 2003: The Middle and Upper Palaeolithic Game Suite in Central and Southeastern Europe. In: Andel, T. H. van – Davies, W. (eds.), Neanderthals and modern humans in the European landscape during the last glaciation, McDonald Institute Monographs, Chapter 10, 167–190.
 - 2006: A Mesoclimatic Approach in the Overlap Zone of the Neanderthal and Early Modern Europeans in Central Europe. In: Abstract of Paleoanthropology Society Meeting, April 24–26, San Juan, Puerto Rico. San Juan, A26.
- Musil, R. – Valoch, K. 1956: Spráše Vyškovského úvalu. *Práce brněnské základny ČSAV* 28/6. Brno, 263–315.
- 1961: Die unteren Terrassen der Svitava bei Brno. *Práce Brněnské základny ČSAV* 33/6. Brno, 257–273.
- Neruda, P. 1994: *Ekonomie využití surovin v mladém paleolitu Ostravska*. Rukopis diplomové práce, Filozofická fakulta MU Brno.
- 2000: The cultural significance of bifacial retouch. The Transition from Middle to Upper Paleolithic Age in Moravia. In: Orschiedt, J. – Weniger, G.-Ch., Neanderthals and Modern Humans – Discussing the Transition: Central and Eastern Europe from 50,000 – 30,000 B.P., *Wissenschaftliche Schriften des Neanderthal Museums*, Bd. 2, Neanderthal Museum. Mettmann, 151–158.
 - 2001a: Využití surovin v taubachienu z jeskyně Kůlny (vrstava 11), *AMM, Sci. soc.* 86, 3–25.
 - 2001b: La distribution des matières premières au Taubachien a la grotte Kůlna. In: *Préhistoire et approche expérimentale, Préhistoires* 5. Montagnac, 349–362.

- 2005: Technologie micoquienu v jeskyni Kůlně. Micoquian Technology from Kůlna Cave (Sloup, South Moravia), AMM, Sci. soc. 90, 23–78.
- 2009: Kapitola 9. Archeologie středopaleolitického souvrství 1–3 v Moravském Krumlově IV. Archaeology of Middle Palaeolithic Layers 1–3 of Moravský Krumlov IV. In: Neruda, P. – Nerudová, Z., Moravský Krumlov IV. Vícevrstevná lokalita ze středního a počátku mladého paleolitu na Moravě. Anthropos 29, N.S. 21. Brno, 99–144.
- v přípravě: GIS Reconstruction of Taubachian and Micoquian Spatial Distribution in Kůlna Cave (Czech Republic). Neruda, P. – Galetová, M. – Dreslerová, G. (v přípravě): Lidské zásahy na zvířecím osteologickém materiálu z jeskyně Kůlny – interdisciplinární analýza. Anthropos. (Studies in Anthropology, Palaeoethnology, Palaeontology and Quaternary Geology). Brno.
- Neruda, P. – Kostrhun, P. 2002: Hranice – Velká Kobylanka. Mladopaleolitická stanice v Moravské bráně, AMM, Sci. soc. 87, 105–156.
- Neruda, P. – Nerudová, Z. 2005: The development of the production of lithic industry in the Early Upper Palaeolithic of Moravia, AR 57, 263–292.
- 2006: Výzkumy stratifikovaných paleolitických stanic u Dolních Kounic a Pravlova v roce 2005, AMM, Sci. soc. 91, 51–64.
- 2009: Kapitola 13. Postavení lokality Moravský Krumlov IV v kontextu střední Evropy. Moravský Krumlov IV Open-Air Site in the Context of Central Europe. In: Neruda, P. – Nerudová, Z., Moravský Krumlov IV. Vícevrstevná lokalita ze středního a počátku mladého paleolitu na Moravě. Anthropos 29, N.S. 21. Brno, 178–213.
- Neruda, P. – Nerudová, Z. eds. 2009: Moravský Krumlov IV. Vícevrstevná lokalita ze středního a počátku mladého paleolitu na Moravě. Moravský Krumlov IV. Multilayer Middle and Early Upper Palaeolithic site in Moravia. Anthropos 29, N.S. 21. Brno
- Neruda, P. – Nerudová, Z. – Oliva, M. 2004: Stratigrafie paleolitických lokalit v oblasti Krumlovského lesa (okr. Znojmo), AMM, Sci. soc. 89, 3–58.
- Neruda, P. – Nerudová, Z. – Šajnerová-Dušková, A. 2010: Trašologická analýza micoquienských bifaciálních nástrojů z jeskyně Kůlny, AMM, Sci. soc. 105, 3–15.
- Neruda, P. – Válek, P. 2002: Němčice I. In: Svoboda, J. A. (ed.), Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie. Dolnověstonické studie, svazek 7. Brno, 306–312.
- Nerudová, Z. 1997: K využití cizích surovin v szeletieniu na Moravě, AMM, Sci. soc. 82, 79–86.
- 2003: Variabilita levalloiské metody na počátku mladého paleolitu na Moravě, AMM, Sci. soc. 88, 75–90.
- Nerudová, Z. – Neruda, P. 2004: Les remontages des gisements szélétiens en Moravie, République Tchèque, Anthropologie 42/3, 297–309.
- Oliva, M. 1981: Acheulian Finds from Karolín, distr. of Kroměříž (Czechoslovakia), Anthropologie 19, 27–32.
- 1982: Variabilita paleolitických industrií a lidské chování, AR 34, 622–648.
- 1987a: Vyvinutý micoquien z návrší „Horky“ u Bořitova – první výsledky. Příspěvek k otázce stanic dílenského charakteru, AMM, Sci. soc. 72, 21–44.
- 1987b: Drobné lokality micoquienu v okolí Brna, SP FF BU E32, 7–18.
- 1987c: Revize paleolitických lokalit z východního okolí Brna, PV 1984, 14–18.
- 1987d: Aurignacien na Moravě. Studie Muzea Kroměřížska 87. Kroměříž.
- 1989b: Paleolit. In: Belcredi, L. – Čižmář, M. – Koštuřík, P. – Oliva, M. – Salaš, M., Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov. Brno, 9–32.
- 1990a: La signification des pointes foliacées dans l'Aurignacien morave et le typ de Miškovice. In: Les industries à pointes foliacées de Paléolithique supérieur européen. Eraul 42. Liège, 223–232.
- 1990b: Dva nástroje staropaleolitického typu ze západní Moravy, AR 42, 206–207.
- 1991a: The Micoquian Open-Air Site of Ráječko I. The Land Use in the Moravian Middle Paleolithic, Anthropologie 29/1–2, 45–61.
- 1991b: The Szeletian in Czechoslovakia, Antiquity 65, 318–325.
- 1993: Zahájení výzkumu paleolitické lokality Vedrovice Ia (okr. Znojmo), AMM, Sci. soc. 77, 35–58.
- 1995: Le Szélétien de Tchecoslovaquie: industrie lithique et repartition géographique. In: Les industries à pointes foliacées d'Europe Centrale. Paleo – Supplément 1, Actes du Colloque de Miskolc – Juin, 83–90.
- 2000: Le Paléolithique moyen en Moravie: les industries lithiques et leurs matières premières. In: Ronen, A. – Weinstein-Evron, M., Toward Modern Humans: Yabrudian and Micoquian, 400–50 kyears ago, BAR International Series 850, 61–75.
- 2003: Pohřebiště kromaňonců s Mladečských jeskyních. Archeologické památky střední Moravy 6. Olomouc.
- Oliva, M. – Neruda, P. 1999: Gravettien severní Moravy a českého Slezska. K otázce horizontu s vrubovými hroty, AMM, Sci. soc. 84, 43–115.
- Oliva, M. – Neruda, P. – Přichystal, A. 1999: Paradoxy těžby a distribuce rohovce z Krumlovského lesa, PA 90, 229–318.
- Oliva, M. – Štrof, A. 1985: Přehled paleolitického osídlení Lysické sníženiny a blízkého okolí, PV (1983), 10–17.
- Opravil, E. 1988: Ergebnisse der Holzkohlenanalyse aus der Kůlna-Höhle. In: Valoch, K., Die Erforschung der Kůlna-Höhle 1961–1976. Anthropos 24, N.S. 16. Brno, 211–214.
- Orquera, L. A. 1984: Specialization and the Middle/Upper Palaeolithic transition, Current Anthropology 25, 73–98.
- Orschiedt, J. – Weniger, G.-C. eds. 2000: Neanderthals and Modern Humans – Discussing the Transition: Central and Eastern Europe from 50,000 – 30,000 B.P., Wissenschaftliche Schriften des Neanderthal Museums, Bd. 2, Mettmann.
- Otte, M. 1994: Réflexions sur les lames au Paléolithique moyen, Les industries laminaires au Paléolithique moyen. Dossier de Documentation Archéologique n°18. Paris, 187–191.
- Patou, M. 1988: Subsistance et approvisionnement au Paléolithique moyen. In: L'Homme de Neandertal, volume 6 – La subsistance, Eraul 33. Liège, 11–18.
- Patou-Mathis, M. 2002: Comportements de subsistance durant le dernier interglaciaire en Europe. In: Tuffreau, A. – Roebroeks, W. (eds.), Le Dernier Interglaciaire et les occupations humaines de Paléolithique moyen. Publications de CERP, n°8, 53–65.

(Patou-Mathis et al. 2005)

- Patou-Mathis, M. – Auguste, P. – Bocherens, H. – Condemi, S. – Michel, V. – Moncel, M.-H. – Neruda, P. – Valoch, K. 2005: Les occupations du Paléolithique moyen de la grotte de Kůlna (Moravie, République Tcheque): nouvelle approche, nouveaux résultats. In: Tuffreau, A. (ed.), Peuplements humains et variations environnementales au Quaternaire. Colloque de Poitiers, 18–20 septembre 2000, BAR International Series 1352. Oxford, 69–94.
- Paunescu, A. 1988: Structures d'habitat moustériennes mises au jour dans l'établissement de Ripiceni-Izvor (Roumanie) et quelques considérations concernant le type d'habitat Paléolithique moyen de l'est des Carpates. In: L'Homme de Neandertal, volume 6 – La subsistance, ERAUL 33. Liège, 127–143.
- 1993: Ripiceni-Izvor. Paleolithic și Mezolithic. Studiu monografic. Biblioteca de arheologie LII. București.
- Peresani, M. 1998: La variabilité du débitage discoïde dans la grotte de Fumane (Italie du Nord). *Paleo* 10, December, 123–146.
- ed. 2003: Discoid Lithic Technology. Advances and implications, BAR International Series 1120.
- Pettitt, P. B. 1997: High Resolution Neanderthals? Interpreting Middle Palaeolithic Intrasite Spatial Data, *World Archaeology*, Volume 29, Issue 2, High Definition Archaeology: Threads through the past, 208–224.
- Peyrony, D. 1934: La Ferrassie. Moustérien – Périgordien – Aurignacien, *Préhistoire* 3, 1–92.
- Piperno, M. 1976–1977: Analyse de sol moustérien de la Grotte Guattari au Monte Circe, *Quaternaria* 19, 71–92.
- Plch, M. 1977: Mineralogický výzkum křesťálových artefaktů moravského paleolitu. Nепublikovaná dizertační práce, Přírodovědecká fakulta UJEP, Brno.
- Prosová, M. 1952: Štramberský kras, Přírodovědecký sborník ostravského kraje 13/3–4, 417–446.
- Přichystal, A. 1984: Petrografické studium štípané industrie (Étude pétrographique de l'industrie taillée). In: Kazdová, E., Těšetice-Kyjovice I. Starší stupeň kultury s moravskou malovanou keramikou. Brno, 205–212.
- 1989: Zdroje křesťálové suroviny v pravěku na Moravě, *Geologický průzkum* 31/3, 86–87.
- 1994: Zdroje kamenných surovin. In: Svoboda, J. (ed.), *Paleolit Moravy a Slezska. Dolnověstonické studie*, svazek 1. Brno, 43–49.
- 2002: Zdroje kamenných surovin. In: Svoboda, J. et al., *Paleolit Moravy a Slezska. 2. aktualizované vydání. Dolnověstonické studie*, svazek 8. Brno, 67–76.
- Rabeder, G. – Nagel, D. – Pacher, M. 2000: *Der Höhlenbär. Species 4*. Stuttgart.
- Rabeder, G. – Hofreiter, M. – Wild, M. E. 2005: Die Bären der Brieglersberghöhle (1625/1624), *Die Höhle* 56, Heft 1–4, 36–43.
- Reimer, J. P. 2001: A new twist in the radiocarbon tale, *Science*; Dec 21, 294, 5551, 2494–2495.
- Rensik, E. – Kolen, J. – Spiëksma, A. 1991: Patterns of Raw Material Distribution in the Upper Pleistocene of Northwestern and Central Europe. In: Montet-White, A. – Holen, S., *Raw Material Economies among Prehistoric Hunter-Gatherers*, *Publications in Anthropology* 19, University of Kansas. Lawrence, 141–159.
- Révillion, S. 1994: Les industries laminaires de Paléolithique moyen en Europe septentrionale. L'exemple des gisements de Saint-Germans-des-Vaux/Port-Racine (Manche), de Seclin (Nord) et de Riencourt-les-Bapaume (Pas-de-Calais). *Publications de CERP*, n°5.
- Nejman, L. et al. v tisku: New Chronological Evidence for the Middle to Upper Palaeolithic Transition in the Czech Republic and Slovakia: New Optically Stimulated Luminescence Dating Results, *Archeometry*.
- Ringer, Á. 1989: L'origine de Szélétien de Bükk en Hongrie et son évolution vers le Paléolithique Supérieur, *Anthropologie* 27/2–3, 223–229.
- 1990: Le Szélétien dans le Bükk en Hongrie. Chronologie, origine et transition vers le Paléolithique supérieur. In: *Paléolithique moyen récent et Paléolithique supérieur ancien en Europe. Ruptures et transition : examen critique des documents archéologiques*, Actes de Colloque international de Nemours 9–10–11 Mai 1988. Mémoires de Musée de Préhistoire d'Île de France n°3. Nemours, 107–109.
- 1995: Les industries à pièces foliacées en Europe centrale : proposition de synthèse. In: *Les industries à pointes foliacées d'Europe Centrale. Paleo – Supplément 1*, Actes du Colloque de Miskolc – Juin, 15–18.
- Ringer, Á. – Adams, B. 2000: Sajóbáony-Méhésztető, Eponymous site of the Middle Palaeolithic Bábonyian industry? *Microwear Studies made on tools found at the Site during the 1997 Excavation*, *Præhistoria* 1, 117–128.
- Ringer, Á. – Kordos, L. – Krolopp, E. 1995: Le complexe bábonyien-szélétien en Hongrie de Nord-Est dans son cadre chronologique et environnemental. In: *Les industries à pointes foliacées d'Europe Centrale, Paleo – Supplément 1*, Actes du Colloque de Miskolc – Juin, 27–30.
- (Rink et al.)
- Rink, W. J. – Schwarcz, H. P. – Valoch, K. – Seitz, L. – Stringer, C. B. 1996: ESR Dating of Micoquian Industry and Neanderthal Remains at Kůlna Cave, Czech Republic, *Journal of Archaeological Science* 23, 889–901.
- Roebroeks, W. – Kolen, J. – Rensik, E. 1988: Planning depth, Anticipation and the Organization of Middle Palaeolithic Technology: The „Archaic Natives“ meet Eve's descendants, *Helinium* 28/1, 17–34.
- Roebroeks, W. – Speleers, B. 2002: Last interglacial (eemian) occupation of the North European plain nad adjacent areas. In: Tuffreau, A. – Roebroeks, W. (eds.), *Le Dernier Interglaciaire et les occupations humaines de Paléolithique moyen*. *Publications de CERP*, n°8, 31–39.
- Sampson, C. G. 2006: *Acheulian Quarries in the Upper Karoo, South Africa*. In: *Abstract of Paleoanthropology Society Meeting*, April 24–26, 2006, San Juan, Puerto Rico. San Juan, A19.
- Sekanina, J. 1961: Mineralogické a petrografické poměry okolí Štramberka, *Práce Brněnské základny ČSAV* 33, sešit 8, spis 421.
- Schmitt, D. – Churchill, S. E. 2003: Experimental Evidence Concerning Spear Use in Neandertals and Early Modern Humans, *Journal of Archaeological Science* 30, 103–114.
- Simán, K. 1991: Patterns of Raw Material Use in the Middle Paleolithic of Hungary. In: Montet-White, A. – Holen, S., *Raw Material Economies among Prehistoric Hunter-Gatherers*,

- Publications in Anthropology 19, University of Kansas. Lawrence, 49–57.
- 1995: La grotte Szeleta et le Szélétien. In: Les industries à pointes foliacées d'Europe Centrale. Paleo – Supplément 1, Actes du Colloque de Miskolc – Juin, 37–43.
 - Skutil, J. 1946: Staropaleolitické nálezy z Moravy, PA 42, 2–9.
 - 1952: Ze štramberské pozůstalosti Maškovy, Přírodovědecký sborník ostravského kraje 13/3–4, 577–580.
 - 1955: Příspěvek k poznání paleolitika Moravské brány, A4, 447–468.
 - 1957: Drobné příspěvky k paleolitu Moravy, Anthropozoikum 6, 1956, 412–432.
 - 1958: K paleolitu jeskyně Výпустku v Moravském krasu, Rodné zemi. Brno.
 - 1965: Bibliografie moravského pleistocénu. Brno.
 - Slimak, L. 1998–1999: La variabilité des débitages discoides au Paléolithique moyen : Diversité des méthodes et unité d'un concept. L'exemple des gisements de la Baume Néron (Soyons, Ardèche) et du Champ Grand (Saint-Maurice-sur-Loire, Loire). Préhistoire Anthropologie Méditerranéennes 7–8, 75–88.
 - Soergel, W. 1920: Der Rabutzer Beckenton. Geologie, Paläontologie, Biologie. Halle Veröffentlichungen des Provinzialmuseums zu Halle 1. Halle.
 - Soressi, M. – Hays, M. A. 2003: Manufacture, Transport, and Use of Mousterian Bifaces: A Case Study from the Périgord (France). In: Soressi, M. – Dibble, H. L. (eds.), Multiple Approaches to the Study of Bifacial Technologies. University Museum Monograph 115. Philadelphia, 125–147.
 - Staněk, J. – Plch, M. 1980: A mineralogical study of the rock crystal industry of Moravian Palaeolith with respect to its probable region provenience. In: 2nd inter. Seminar on the petroarchaeology. Wrocław, 46–51.
 - Stapert, D. 1990: Middle Palaeolithic Dwellings: Facts or Fiction? Some Applications of the Ring and Sector Method, Palaeohistoria 32, 1–19.
 - Stapert, D. – Johansen, L. 1999: Flint and pyrite: making fire in the Stone Age, Antiquity 73, 765–777.
 - Stiner, M. C. 1998: Ours des cavernes et outillages paléolithiques de la grotte de Yarimburgaz: recherche taphonomique sur les causes de cette association. In: Brugal, J.-P. – Meignen, L. – Patou-Mathis, M., Économie préhistorique: les comportements de subsistance au Paléolithique. XVIIIe Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Histoire d'Antibes. Sophia Antipolis, 73–83.
 - Stringer, Ch. – Gamble, C. 1993: In Search of the Neanderthals. Solving the Puzzle of Human Origins. Thames and Hudson.
 - Svoboda, J. 1996a: Archaický artefakt z Modletic, PV 1992, 40–41, 124.
 - 1996b: Settlement of Prehistoric Hunters. In: Landek – Witness of a Distant Past. Ostrava, 31–42.
 - ed. 2002a: Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie. Dolnověstonické studie, svazek 7. Brno.
 - 2002b: Úvod. Speleoarcheologie mezi krasem a pseudokrasem. In: Svoboda, J. (ed.), Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie. Dolnověstonické studie, svazek 7. Brno, 9–21.
 - 2002c: The last interglacial in Southeast central Europe: a short note. In: Tuffreau, A. – Roebroeks, W. (eds.), Le Dernier Interglaciaire et les occupations humaines de Paléolithique moyen. Publications de CERP, n°8, 15–19.
 - (Svoboda et al. 1994a)
 - Svoboda, J. – Czudek, T. – Havlíček, P. – Ložek, V. – Macoun, J. – Přichystal, A. – Svobodová, H. – Vlček, E. 1994: Paleolit Moravy a Slezska. Dolnověstonické studie, svazek 1. Brno.
 - (Svoboda et al. 1994b)
 - Svoboda, J. – Ložek, V. – Svobodová, H. – Škrdla, P. 1994: Předmostí after 110 years, Journal of Field Archaeology 21, 457–472.
 - (Svoboda et al. 1996)
 - Svoboda, J. – Škrdla, P. – Ložek, V. – Svobodová, H. – Frechen, M. 1996: Předmostí II, excavations 1989–1992. In: Svoboda, J. (ed.), Palaeolithic in the Middle Danube Region, Spisy Archeologického ústavu AV ČR, Svazek 5. Brno, 147–171.
 - (Svoboda et al. 2002)
 - Svoboda, J. – Havlíček, P. – Ložek, V. – Macoun, J. – Musil, R. – Přichystal, A. – Svobodová, H. – Vlček, E. 2002: Paleolit Moravy a Slezska. 2. aktualizované vydání. Dolnověstonické studie, svazek 8. Brno.
 - Svoboda, J. – Macoun, J. – Přichystal, A. 1991: Acheulian finds from Silesia, AR 43, 371–375.
 - Svobodová, H. 1994: Vývoj vegetace. In: Svoboda, J. et al., Paleolit Moravy a Slezska. Dolnověstonické studie, svazek 1. Brno, 40–42.
 - Šajnerová-Dušková, A. 2009: Kapitola 12. Traseologická analýza szeletienských artefaktů z Moravy. In: Neruda, P. – Nerudová, Z., Moravský Krumlov IV. Vícevrstevná lokalita ze středního a počátku mladého paleolitu na Moravě. Anthropos 29, N.S. 21. Brno, 174–177.
 - Thieme, H. – Veil, S. 1985: Neue Untersuchungen zum eemzeitlichen Elefant-Jagdplatz Lehringen, Die Kunde 36, 11–58.
 - Tostevin, G. B. 2000: Behavioral Change and Regional Variation across the Middle to Upper Paleolithic Transition in Central Europe, Eastern Europe, and the Levant. Dizertační práce, Harvard University, Cambridge, Massachusetts.
 - Tournepiche, J.-F. – Couture, Ch. 1999: The Hyena Den of Rochelot Cave (Charente, France). In: The Role of Early Humans in the Accumulation of European Lower and Middle Palaeolithic Bone Assemblages, Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Monographien Band 42. Mainz, 89–101.
 - Tuffreau, A. – Roebroeks, W. eds. 2002: Le Dernier Interglaciaire et les occupations humaines de Paléolithique moyen. Publications de CERP, n°8.
 - Valoch, K. 1960: K otázkám předmagdalénského osídlení jeskyně Adlerovy a Křížovy na Říčkách u Brna, AMM, Sci. soc. 45, 5–20.
 - 1962: Altpaläolithische Steingeräte aus der Umgenung von Brno, A 11, 163–184.
 - 1965a: Jeskyně Šipka a Čertova díra u Štramberku. Anthropos 17 (N.S. 9). Brno.
 - 1965b: Altsteinzeitliche Funde aus Brno und Umgebung, AMM, Sci. soc. 50, 21–30.
 - 1967: Die Steinindustrie von der Fundstelle des menschlichen Skelettrestes I aus der Höhle Kůlna bei Sloup, Anthropologie 5/1, 21–32.
 - 1969a: Das Paläolithikum in der Tschechoslowakei. In: Quarternary in Czechoslovakia, Prague, 69–149.

- 1969b: Einige isolierte Blattspitzenfunde aus Mähren (ČSSR), *Jahresschr.f. Mitteld. Vorg.* 53, 149–156.
 - 1970: Early Middle Palaeolithic (Stratum 14) in the Kůlna Cave near Sloup in the Moravian Karst (Czechoslovakia), *World Archaeology*, Volume 2/1, 28–38.
 - 1971: Eine mittelpaläolithische Industrie von Maršovice in Südmähren, *Anthropologie* 9/1, 29–47.
 - 1976: Neue mittelpaläolithische Fundstellen in Südmähren, *Anthropologie* 14/1, 55–64.
 - 1977a: Neue frühjungpaläolithische Funde in der Umgebung von Brno, *AMM, Sci. soc.* 62, 7–27.
 - 1977b: Neue alt- und mittelpaläolithische Funde aus der Umgebung von Brno. *Anthropozoikum N.S.* 11, 93–112.
 - 1978: Die paläolithische Fundstelle Bořitov I in Mähren, *AMM, Sci. soc.* 63, 7–24.
 - 1980a: Knochenartefakte aus dem Micoquien (Schicht 7c) in der Kůlna-Höhle im Mährischen Karst, *AMM, Sci. soc.* 65, 7–18.
 - 1980b: Ein Faustkeil aus Mittelmähren, *Anthropologie N.S.* 16, 31–33.
 - 1980c: Paläolithische Funde aus umgegrabenen Ablagerungen in der Kůlna-Höhle im Mährischen Karst, *AMM, Sci. soc.* 65, 19–32.
 - 1984: Le Taubachien, sa géochronologie, paléoécologie et paléoethnologie, *L'Anthropologie*, Tome 88, n°2, 193–208.
 - 1988a: Le Taubachien et le Micoquien de la grotte Kůlna en Moravie (Tchécoslovaquie). In: *L'homme de Néanderthal*, vol. 4 – La Technique, *Eraul* 31. Liège, 205–207.
 - 1988b: Die Erforschung der Kůlna-Höhle 1961–1976. *Anthropos* 24, N.S. 16, Brno.
 - 1989: Osídlení a klimatické změny v poslední době ledové na Moravě, *AMM, Sci. soc.* 74, 7–34.
 - 1990: Mittelpaläolithische Fundstellen in der Umgebung von Dolní Kounice in Südmähren, *AMM, Sci. soc.* 75, 4–16.
 - 1993a: V září ohňů nejstarších lovců (starší doba kamenná – paleolit). In: *Podborský, V. et al., Pravěké dějiny Moravy, Vlastivěda moravská. Země a lid, NŘ, svazek 3.* Brno, 11–70.
 - 1993b: Starý paleolit v Mladečských jeskyních, *AMM, Sci. soc.* 78, 3–9.
 - 1995: La variabilité typologique de Paléolithique moyen de la grotte de Kůlna en Moravie. In: *Les industries à pointes foliacées d'Europe Centrale. Paleo – Supplément 1, Actes du Colloque de Miskolc – Juin*, 73–77.
 - 1996a: Le Paléolithique en Tchéquie et en Slovaquie. *Collection l'Homme des origines, Série „Préhistoire d'Europe“*, n°3. Grenoble.
 - 1996b: Anfänge ästhetischer Empfindungen im Paläolithikum Mährens und Böhmens. In: *Svoboda, J. (ed.), Paleolithic in the Middle Danube Region, Spisy Archeologického ústavu AVČR v Brně, svazek 5.* Brno, 273–278.
 - 1997a: Les os utilisés au Paléolithique inférieur et moyen en Moravie et le problème d'amas d'os de grands mammifères. In: *Hannus, L. A. – Rossum, L. – Winham, R. P. (eds.), Proceedings of the 1993 bone modification conference.* Hot Springs, South Dakota, Occasional Publication No. 1. Sioux Falls.
 - 1997b: Adaptabilita prvních hominidů ve střední Evropě, *Pravěk NŘ* 7, 5–15.
 - 1999a: Příspěvek ke střednímu paleolitu jižní Moravy, *AMM, Sci. soc.* 84, 3–7.
 - 1999b: Epizody paleolitického osídlení jeskyně Pekárny, *AMM, Sci. soc.* 84, 9–26.
 - 2001a: Wanklův paleolitický nálezy ze sloupských jeskyní, *AMM, Sci. soc.* 86, 27–33.
 - 2001b: Die paläolithische und mesolithische Besiedlung des Hügels Ládvi in Praha 8-Ďáblice, *PA* 92, 5–73.
 - 2002a: Eine Notgrabung in der Kůlna-Höhle im mährischen Karst, *AMM, Sci. soc.* 87, 3–34.
 - 2002b: Příspěvek k provenienci moravských jurských rohovců v okolí Brna, *AMM, Sci. soc.* 87, 171–176.
 - 2004: Křišťály jako surovina štipané industrie, *AMM, Sci. soc.* 89, 129–166.
- Valoch, K. – Dvořák, J. 1956: Staropaleolitické nálezy z okolí Moravského Krumlova, AR* 6, 145–149.
- Valoch, K. – Neruda, P. 2005: K chronologii moravského magdalénien. On the chronology of the Moravian Magdalenian, AR* 57, 459–476.
- (Valoch et al. 1969)*
- Valoch, K. – Pelíšek, J. – Musil, R. – Kovanda, J. – Opravil, E. 1969: Die Erforschung der Kůlna-Höhle bei Sloup im Mährischen Karst (Tschechoslowakei), Quartär* 20, 1–45.
- Valoch, K. – Svoboda, J. – Balák, I. 2002: Katalog moravských jeskyní s paleolitickými nálezy. In: Svoboda, J. (ed.), Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie, Dolnověstonické studie, svazek 7.* Brno, 25–52.
- van der Plicht, J. 1999: Radiocarbon calibration for the middle/upper Palaeolithic: A comment, Antiquity* 73, 119–123.
- van Kolfschoten, T. 2002: The Eemian mammal fauna of the Northwestern and Central European continent. In: Tuffreau, A. – Roebroeks, W. (eds.), Le dernier interglaciaire et les occupations humaines du Paléolithique moyen. Publications de CERP* 8, Lille, 21–30.
- Vaquero, M. 1999: Intrasite spatial organization of lithic production in the Middle Palaeolithic: the evidence of the Abric Romani (Capellades, Spain), Antiquity* 73, 493–504.
- Vaquero, M. – Pastó, I. 2001: The Definition of Spatial Units in Middle Palaeolithic Sites: The Hearth-Related Assemblages, Journal of Archaeological Science* 28, 1209–1220.
- Vértes, L. 1964: Tata. Eine mittelpaläolithische Travertin-Siedlung in Ungarn.* Budapest.
- Villa, P. – Bartram, L. 1996: Flaked bone from a hyena den. Paleo* 8, 143–159.
- Wenzel, S. 1998: Die Funde aus dem Travertin von Stuttgart-Untertürkheim und die Archäologie der letzten Warmzeit in Mitteleuropa. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie.* Bonn.
- West, D. 2001: Mammoth Hunting or Scavenging During the Upper Paleolithic? In: West, D. (ed.), Proceedings of the International Conference on Mammoth Site Studies, Publications in Anthropology.* Lawrence, 57–67.
- *ed. 2001: Proceedings of the International Conference on Mammoth Site Studies, Publications in Anthropology.* Lawrence.
- White, R. 1982: Rethinking the Middle/Upper Paleolithic Transition, Current Anthropology* 23/2, 169–192.
- 2001: Personal Ornaments from the Grotte du Renne at Arcy-sur-Cure, *Athena Reviews* 2/4, 41–46.

- Winterhalder, B. – Smith, E. A. 1981:* Hunter-Gatherer Foraging Strategies. Ethnographic and Archeological Analyses, Prehistoric Archeology and Ecology Series. Chicago and London.
- Woldřich, J. N. 1880a:* Beiträge zur diluvialen Fauna der mährischen Höhlen (Čertova díra, Výpustek), Verh. dgRA, 284–287.
- *1880b:* Über bearbeitete Tierknochen aus der Diluvialzeit, MAG 9, 169–202.
- *1881:* Nachtrag zur Fauna der „Čertova díra“ in Mähren II., Verh.dgRA, 122.
- *1887:* Kde nutno hledati původní nástroje kostěné, ČVMSO 6, 31–34.
- Wynn, T. 1995:* Handaxe enigmas, World Archaeology, Vol. 27, No. 1, June, 10–24.
- Wynn, T. – Tierson, F. 1990:* Regional comparison of the shapes of later Acheulean handaxes, American Anthropologist 92, 73–84.
- Zelinková, M. 1995:* Faunistické společenstvo sedimentů jeskyně Kůlny. Nепublikovaná diplomová práce, Přírodovědecká fakulta MU Brno.
- *1998:* Osteologický materiál z vnitřních prostor jeskyně Kůlny, AMM, Sci. geol. 83, 147–157.
- Zilhão, J. – d'Errico, F. 1999:* The Chronology and Taphonomy of the Earliest Aurignacian and Its Implications for the Understanding of Neandertal Extinction, Journal of World Prehistory, Vol. 13, No. 1, 1–68.
- Žebera, K. 1952:* Nejstarší památky lidské práce z Čech. Rozpravy ústř. ústavu geol. 14. Praha.
- (*Žebera et al. 1955*)
- Žebera, K. – Ložek, V. – Kneblová, V. – Fejfar, O. – Mazálek, M. 1955:* Zpráva o II. etapě geologického výzkumu kvarteru v Předmostí u Přerova na Moravě, Anthropozoikum 4 (1954), 291–362.